

SVE groep B.V.
t.a.v. heer/ [REDACTED]
't Breukelveensemeertje 4
1231 LM LOOSDRECHT

VERZONDEN 25 MEI 2022

Zaaknummer : OD.358852
Behandelaar : de [REDACTED]
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Rijksweg 113, Bennebroek (gemeente Bloemendaal)

Geachte heer/ [REDACTED],

Op 26 november 2021 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Op 30 december 2021, 22 februari 2022 en 28 april 2022 heeft u op ons verzoek om informatie aanvullende gegevens toegezonden. De aanvraag heeft betrekking op de herontwikkeling van Park Vogelenzang aan de Rijksweg 113 te Bennebroek (gemeente Bloemendaal). De werkzaamheden bestaan uit renovatie, sloop en nieuwbouw (zie bijlage 1 bij dit besluit). Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, SVE groep B.V., ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 april 2022 tot en met 31 december 2027. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.358852.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wnb aan SVE groep B.V. te Loosdrecht een ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis.
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis.

ten behoeve van de herontwikkeling van Park Vogelenzang aan de Rijksweg 113 te Bennebroek.

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

¹ Het bevoegd gezag verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de ecologisch deskundige:

- op een HBO-, dan wel of universitaire niveau een opleiding heeft genoten, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of

zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederlands bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied; en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

Specifieke voorschriften

11. Het ongeschikt maken van de oorspronkelijke verblijfplaats van de laatvlieger, zoals weergegeven in bijlage 3 van dit besluit, dient plaats te vinden **buiten** de kwetsbare periode van de laatvlieger, zijnde van 1 maart tot en met 31 augustus. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode van het ongeschikt maken dient in overleg met een deskundige op het gebied van de aangevraagde soorten te worden bepaald.
12. Het ongeschikt maken van de oorspronkelijke verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, zoals weergegeven in bijlage 3 van dit besluit, dient plaats te vinden **buiten** de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis voor de functie van die verblijfplaats, zijnde voor de:
 - a. Kraamperiode 15 mei tot en met 15 juli
 - b. Paarperiode: 15 augustus tot en met 15 oktober;
 - c. Winterrustperiode: 1 november tot en met 31 maart.Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.
13. De huidige verblijfplaatsen dienen ongeschikt gemaakt te worden met één of een combinatie van de onderstaande methodes:
 - a. met 'exclusion flaps' bij te renoveren gebouwen;
 - b. creëren van tocht bij te slopen gebouwen. Het maken van tochtgaten dient op de minst belastende manier voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger te gebeuren.
14. Het ongeschikt maken dient in aanwezigheid van een deskundige plaats te vinden. Bij het ongeschikt maken dient voorkomen te worden dat de aangetroffen soorten zich elders in de planlocatie vestigen.
15. Na het ongeschikt maken, maar vóór de uitvoering van andere werkzaamheden, dient het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van exemplaren van vleermuissoorten. De controleronde dient plaats te vinden door een deskundige met behulp van een batdetector.
16. De controleronde dient plaats te vinden binnen het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger, welke globaal loopt van april tot en met oktober. Afhankelijk van de temperatuur en de periode dient de controleronde in de ochtend of in de avond te worden uitgevoerd, zoals hieronder aangegeven:
 - In de kraamperiode: ochtend
 - Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur <10° Celsius: avond
 - Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur >10° Celsius: ochtend of avondDe kraamperiode loopt globaal van 15 mei tot en met 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van het moment van de controleronde dient door een deskundige te worden bepaald.
17. Maximaal twee dagen voorafgaande aan de werkzaamheden dienen de maatregelen welke genomen zijn ten behoeve van het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen zoals genoemd in voorschrift 13, gecontroleerd te worden door een deskundige. Indien de maatregelen niet meer functioneel zijn, kan de aanwezigheid van vleermuizen niet worden uitgesloten. Er dienen dan extra maatregelen genomen te worden om het gebouw ongeschikt te maken en de controleronde in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger dient te worden herhaald. De overige werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controleronde blijkt dat er geen soorten meer aanwezig zijn.
18. Van deze controlerondes dient verslaglegging plaats te vinden. In deze rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
 - Datum, tijdstip en locatie van controleronde(s);
 - Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het plangebied;
 - Namen van de betrokken deskundigen;
 - Klimatologische omstandigheden.De rapportage dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
19. De op 17 juni 2021 en 28 januari 2022 geplaatste tijdelijke verblijfplaatsen, in de vorm van 36 vleermuiskasten, dienen gerealiseerd te zijn op de locaties zoals weergegeven in bijlage 4 bij dit besluit.

20. De tijdelijke verblijfplaatsen dienen jaarlijks door een deskundige gecontroleerd te worden. Indien er gebreken zijn, dienen de kasten onderhouden of vervangen te worden. Hierbij dient voorkomen te worden dat soorten worden verwond of verstoord.
21. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen minimaal één actief seizoen gelijktijdig met de permanente verblijven te blijven hangen.
22. Voorafgaande aan het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen dient een deskundige te controleren of de verblijfplaatsen verlaten zijn. Indien de verblijfplaatsen in gebruik zijn, dienen deze te blijven hangen totdat deze zelfstandig zijn verlaten.
23. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 5 bij dit besluit, dienen minimaal 48 permanente verblijfplaatsen geïntegreerd in de bebouwing gerealiseerd te worden. Wij willen erop wijzen dat een serie van aaneengeschakelde inbouwkasten wordt gezien als één alternatieve verblijfplaats.
24. De tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen dienen te voldoen aan de vereisten zoals gesteld in het Kennisdocument: Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* en de ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, Versie 1.0, juli 2017, van BIJ12. Zodoende dienen de verblijfplaatsen in ieder geval op drie meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en vrije vliegruimte, vrij van predatoren, kunstlicht en verstoring gerealiseerd te worden.
25. De permanente voorzieningen voor laatvlieger dienen te voldoen aan de factsheet laatvlieger zoals opgenomen in bijlage 6 bij dit besluit (afkomstig van de Zoogdiervereniging). Uit de factsheet laatvlieger volgt dat bij het aanbieden van nieuwe verblijfplaatsen rekening gehouden dient te worden met: warme locaties (met toegang tot koele delen), spleetvormige ruimten (25 tot 30 mm) en een hoogte van minimaal 4 meter boven de grond. Daarnaast wordt aanbevolen om meerdere, in microklimaat variërende verblijfplaatsen aan te bieden.
26. De ontheffinghouder dient de resultaten van het vervolgonderzoek naar vleermuizen in 2022 van de gebouwen 'Zonneheuvel' en 'energiegebouw' af te wachten. Tot die tijd mogen de werkzaamheden aan deze gebouwen niet aanvangen. Indien uit het vervolgonderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn, dient een aanvulling op de ontheffing te worden aangevraagd. Ook dan geldt dat de werkzaamheden nog niet mogen aanvangen zolang er nog geen ontheffing is verleend.

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode vanaf de datum van verzending tot en met 31 december 2027.

Overwegingen

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag**
- B. Wettelijk kader**
- C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- D. Slotoverwegingen**
- E. Procedure en samenhangende besluiten**
- F. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

Het voornemen is om de planlocatie Park Vogelenzang, een deel van de GGZ-instelling InGeest, te herontwikkelen tot een combinatie van zorg en woningbouw. Op de planlocatie worden gebouwen getransformeerd, gebouwen gesloopt en worden nieuwe woningen gebouwd. Het gaat daarbij om twee te slopen gebouwen en vier te transformeren gebouwen. Park Vogelenzang wordt een groen woongebied, waarbij de zorgfunctie op het terrein behouden blijft. Op de planlocatie komt ruimte voor in totaal 250 gestapelde en grondgebonden woningen (zie bijlage 2 bij dit besluit).

De niet-monumentale gebouwen 'Dienstencentrum' (Rijksstraatweg 113k) en 'Westerpoort Ouderen/Eikendonck' (Rijksstraatweg 113e) worden gesloopt.

De monumentale gebouwen 'Beukenhorst' (Rijksstraatweg 113f), 'Lokhorst' (Rijksstraatweg 113d), 'Vogelenzang' (Rijksstraatweg 113) en 'Kapel' (Rijksstraatweg 113g) worden getransformeerd. Ook het niet-monumentale gebouw 'Watertoren' (Rijksstraatweg 113i) wordt getransformeerd. Een overzicht van de planlocatie, percelen en voorgenomen werkzaamheden zijn opgenomen in bijlage 1 bij dit besluit.

Daarnaast maken de gebouwen 'Zonneheuvel' (Rijksstraatweg 113a), 'Energiegebouw' onderdeel uit van het goedgekeurde bestemmingsplan. Het hele gebied zal worden doorontwikkeld door één overkoepelende initiatiefnemer.

Binnen het plangebied zijn zeven verblijfplaatsen van meerdere vleermuissoorten aangetroffen;

- Eén kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuis in gebouw Westerpoort Ouderen/Eikendonck;
- Eén zomer-/paar-/winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het dienstengebouw;
- Eén zomer-/paar-/winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in de kapel en in het beukenhorst;
- Eén zomer-/paar-/winterverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis in de kapel en het Vogelenzang;
- Eén zomer-/winterverblijfplaats van de laatvlieger in gebouw Lokhorst (perceel IV).

Om negatieve effecten van de werkzaamheden te beperken, worden maatregelen voorgesteld. Het betreft maatregelen die zien op de beschikbaarheid van tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen in binnen het plangebied, als ook het voorafgaand ongeschikt maken van de verblijfplaatsen buiten de meest kwetsbare periode, maar binnen het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Echter, ondanks alle maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

B. Wettelijk kader

Soorten van de Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Daarnaast zijn de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

Een van de belangrijkste uitgangspunten van het project is het behoud van de monumentale gebouwen. Voor de ontwikkeling en herinrichting van Park Vogelenzang zijn diverse alternatieven overwogen om te kunnen voldoen aan benodigde zorg- en woonvraag en nieuwe functies aan de bestaande gebouwen te koppelen.

Het beste alternatief is de gekozen variant waarbij vier monumentale gebouwen behouden en getransformeerd worden en twee niet-monumentale gebouwen gesloopt worden.

Om cumulatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuissoorten te voorkomen, wordt het hele project in ogenschouw genomen. Zo zijn bij de start van de eerste fase nog bestaande verblijfplaatsen van de opvolgende fasen beschikbaar. En bij de start van de volgende fase, komen de permanente verblijfplaatsen uit een eerdere fase beschikbaar. In de directe omgeving van het plangebied zijn tevens verblijfplaatsen aanwezig, die ongestoord blijven.

De werkzaamheden worden uitgevoerd rekening houdend met de kwetsbare perioden voor de desbetreffende soorten en aangetroffen functies binnen het plangebied. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de meest gunstige periode. In de planning is tevens rekening gehouden met tijdige plaatsing van tijdelijke en permanente voorzieningen.

Met het bovenstaande heeft u naar uw oordeel onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden. Wij stemmen in met de door u gegeven onderbouwing van de afwezigheid van andere bevredigende oplossingen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De percelen op het terrein krijgen een nieuwe functie, (ouderen)zorg en/of wonen. Volgens onderzoeksbureau ABF Research is er in Nederland op het moment een woningtekort van 300.000 woningen. Voor het plangebied is onderzoek gedaan naar de woningbouwbehoefte door RIGO Research en Advies BV in het kader van de Ladder voor duurzame verstedelijking. Uit de toets in het kader van de ladder voor duurzame verstedelijking 'Onderbouwing Park Vogelenzang' door RIGO in 20172 komt een groei in de woningbehoefte in de regio Bloemendaal naar voren. Dit onderzoek is gedaan als onderdeel van de bestemmingsplanprocedure voor het woningbouwplan.

Uit een kwantitatieve analyse van RIGO komt naar voren dat de verwachte capaciteit lager is dan de groei in behoefte die verwacht wordt in de regio. Er is dus behoefte aan de ontwikkeling van nieuwe woningen in deze regio. Het is dan ook beleid van de gemeente om woningen te ontwikkelen op dit terrein.

2 RIGO Research en Advies BV. (17 oktober 2017). Onderbouwing Park Vogelenzang. Rapportnummer P36280.

De huidige bebouwing op percelen I (dienstengebouw, Rijksweg 113k) en II (gebouw Eikendonck, Rijksweg 113e) zijn niet geschikt om te verbouwen tot woningen. Vandaar dat de gebouwen op percelen I en II gesloopt moeten worden om de ontwikkeling mogelijk te maken. Gebouw Vogelenzang (Rijksweg 113) is in de huidige staat niet geschikt om in te wonen. Om het gebouw wel geschikt te maken voor wonen, zullen het dak en de gevel geïsoleerd worden en gevelopeningen vernieuwd. De gevels en dakconstructie zullen moeten geïsoleerd worden en nieuwe ramen en kozijnen zullen moeten worden geplaatst. Om aan de eisen voor daglicht te voldoen bij gebouw Vogelenzang, worden in het dak dakkapellen geplaatst.

De bevolking van Nederland is geleidelijk aan het vergrijzen³. In de twintigste eeuw is het aantal 65-plussers in Nederland meer dan vertienvoudigd. Volgens de CBS Bevolkingsprognose zal de komende jaren het aantal ouderen naar verwachting nog meer toenemen. Met de toename van het aantal ouderen stijgt de zorgvraag. Meer ouderen, meer ziekten. Daardoor stijgt het zorgvolume naar verwachting met ongeveer 4 procent per jaar. Het is gemeentelijk beleid om ouderenzorg op dit terrein te faciliteren. De huidige monumentale panden voldoen niet meer aan de moderne eisen voor zorg, namelijk Beukenhorst (Rijksweg 113f), Lokhorst (Rijksweg 113d) en de kapel (Rijksweg 113g). Daarom zal de schil van het gebouw vernieuwd dienen te worden. De gevels en dakconstructie moeten geïsoleerd worden en nieuwe ramen en kozijnen moeten worden geplaatst. Om aan de eisen voor daglicht te voldoen worden in het dak dakkapellen of dakramen geplaatst.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemene soort, welke vrijwel overal in Nederland kan worden aangetroffen. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is als gunstig beoordeeld, waarbij zowel het verspreidingsgebied, de populatie, het leefgebied en het toekomstperspectief als gunstig is beoordeeld⁴. Uit de verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) blijkt dat deze soort ook in de omgeving van uw projectgebied, een algemeen voorkomende soort is. De gewone dwergvleermuis is in ons land zeer algemeen en niet bedreigd. Deze vleermuis wordt vrijwel altijd aangetroffen bij inventarisaties rondom gebouwen. Er is geen reden aan te nemen dat deze trend in de buurt van Bennebroek en het plangebied anders is, toename van bebouwing en begroeiing en opgroeien van groen in groenzones zorgen voor instandhouding van (foerageer) biotoop en mogelijk uitbreiding van leefgebied en verblijfsmogelijkheden (in nieuwbouwprojecten).

Binnen het netwerk van de lokale (sub)populatie gewone dwergvleermuizen – de kraamgroep – blijkt minimaal één andere geschikte kraamverblijfplaats te zijn, die buiten de invloed van het project ligt. Dat is een woning aan de Rijksweg 107, waar in 2017 een groep gewone dwergvleermuizen is aangetroffen. Daarnaast is in 2017 in de kapel een groep gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Het dak, de zolder en het gewelf van de kapel blijven intact, dus ook de alternatieve verblijfplaatsen blijven op lange termijn behouden. In gebouw 'Westerpoort Ouderen / Eikendonck' is een kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld. In het 'Dienstengebouw', 'Beukenhorst' en in de 'kapel' is van de gewone dwergvleermuis een zomer-/paar-/winterverblijfplaats vastgesteld.

Laatvlieger

De laatvlieger komt in heel Nederland vrij algemeen voor³⁶. De populatiegrootte wordt geschat op 10.000-25.000 voortplantende dieren, wat leidt tot de zeldzaamheidsklasse vrij zeldzaam op de rode lijst 2020³⁷. De laatvlieger laat een afname zien in de periode 2015-2020 op basis van de waarnemingen in het meetnet Vleermuis Transecttellingen³⁸. De landelijke staat van instandhouding van de laatvlieger is als ongunstig beoordeeld, waarbij alleen het leefgebied als onbekend en de populatie en toekomstperspectief als ongunstig zijn beoordeeld³⁹.

³ <https://nos.nl/artikel/2369109-schreeuwend-tekort-aan-woningen-wat-moet-eraan-gedaan-worden> - <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/bevolking/cijfers-context/vergrijzing> - <https://www.zorgvoorbeter.nl/veranderingen-langdurige-zorg/cijfers-vergrijzing>

⁴ Staat van instandhouding soorten en habitattypen Habitatrichtlijn en trends Vogelrichtlijn, 2007-2012, d.d. 7 december 2017, Compendium voor de Leefomgeving, bron: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1604-svi-nederland>

In het gebouw 'Lokhorst' is een zomer-/winterverblijfplaats van laatvlieger vastgesteld.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis komt vrij algemeen voor in Nederland, met een zwaartepunt in het noordwesten van Nederland⁵. De landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis is als ongunstig beoordeeld, waarbij de populatie als onbekend, het leefgebied en verspreidingsgebied als gunstig en het toekomstperspectief als ongunstig zijn beoordeeld⁶. Uit de verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) blijkt dat deze soort ook in de omgeving van uw projectgebied, een algemeen voorkomende soort is. In de 'kapel' en in het gebouw 'Vogelenzang' is een zomer-/paar-/winterverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis vastgesteld.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in van het bij de aanvraag gevoegde rapport Activiteitenplan voor ontheffing vleermuizen gebouwen Park Vogelenzang Rijksstraatweg 113 te Bennebroek van november 2021 en de aanvullende informatie van 30 december 2021, 22 februari 2022 en 28 april 2022.

Ongeschikt maken

De gebouwen worden vooraf aan de sloopwerkzaamheden voor vleermuizen ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken zal plaatsvinden buiten de kwetsbare periode en na de gewenningsperiode voor de tijdelijke kraamkasten plaats te vinden. De minst kwetsbare periode voor het ongeschikt maken is van augustus t/m oktober of in april. Gestreefd wordt de gebouwen ongeschikt te maken in april 2022.

Voordat werkzaamheden aan het dak van gebouw 'Beukenhorst' en gebouw 'Lokhorst' starten worden de verblijfplaatsen onder het dak ongeschikt gemaakt: ter plaatse van loodslabben, schoorstenen, kapotte of scheef liggende dakpannen, rondom dakkapellen en ramen, rond dakgoot. Het ongeschikt maken vindt plaats buiten de kwetsbare periode en onder begeleiding van een ecooloog. De minst kwetsbare periode voor het ongeschikt maken is van augustus t/m oktober of in april.

Tijdelijke maatregelen

Op 17 juni 2021 zijn vier tijdelijke kraamkasten geplaatst ten behoeve van de aanwezige kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis. Op dat moment zijn ook zestien tijdelijke enkellaags vleermuiskasten opgehangen ten behoeve van de zomer-/paar-/winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis. Voor de laatvlieger is uiteindelijk gekozen om direct over te gaan tot inbouwkasten die per direct beschikbaar en functioneel zijn, ten overvloede blijven de eerder geplaatste kasten desondanks beschikbaar. De locaties van de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen zijn weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit.

Hiervoor zijn beschut gelegen gebouwen en bomen met volop foerageermogelijkheden geselecteerd. Bij de plaatsing van de vleermuiskasten is rekening gehouden met factoren zoals de oriëntatie, hoogte en de ligging ten opzichte van de huidige verblijfplaats, vliegroutes en foerageergebieden.

Aangezien er meerdere gebouwen direct al in de ontwikkeling worden meegenomen, hangt een deel van deze kasten nu aan gebouwen, die getransformeerd worden. De transformatie betreft hoofdzakelijk werkzaamheden aan de binnenzijde van de gebouwen. Mitigerende maatregelen worden opgenomen om verstoring van de tijdelijke kasten tijdens de werkzaamheden te voorkomen.

De bestaande vaste verblijfplaatsen blijven functioneel, totdat de gewenningsperiode van de tijdelijke voorzieningen verstreken is. In deze periode zijn beide voorzieningen aanwezig: bestaande verblijfplaatsen en tijdelijke voorzieningen. De tijdelijke voorzieningen blijven minimaal functioneel, totdat de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn én de gewenningsperiode verstreken is. In de gewenningsperiode zijn beide voorzieningen aanwezig: de tijdelijke voorzieningen en de permanente voorzieningen.

⁵ <https://www.vleermuizenindestad.nl/ruige-dwergvleermuis>

⁶ <https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report/?period=5&group=Mammals&country=NL®ion=>

Permanente maatregelen

laatvlieger

Om vooraf aan de werkzaamheden een robuuste en degelijke maatregel te treffen ter bescherming van de laatvlieger worden alvast vier laatvliegerverblijfplaatsen in de kerk ingebouwd. Dit heeft de voorkeur boven de vier (reeds aanwezige) tijdelijke enkellaags kasten aan gebouwen, waarvan er twee (van gebouw Lokhorst) hadden moeten worden verplaatst. Een van de maatregelen uit het Activiteitenplan wordt hiermee naar voren getrokken en vervroegd uitgevoerd.

Vooraf aan de werkzaamheden worden alvast permanente verblijfplaatsen ingebouwd, die specifiek op laatvlieger ontworpen. De kasten hebben dezelfde maat als de andere kraamkasten. Inrichting van de kast wordt voor laatvlieger aangepast.

Gewone en ruige dwergvleermuis

Het plan is bijgesteld en in plaats van de tijdelijke kasten van gebouw Lokhorst te verplaatsen worden nu alvast twee van de permanente kraamkasten ingebouwd in de kerk. Er komen aangepaste vleermuiskasten in de kerk waar de toegang zal gemaakt worden in de kast via twee open stootvoegen.

Juist omdat de kerk ook nu al door alle drie de soorten (laatvlieger, gewone en ruige dwergvleermuis) gebruikt wordt, is het nuttig om hier alvast verblijfplaatsen in te bouwen. Zo kan vooraf aan de werkzaamheden al gegarandeerd worden dat de kerk geschikt is en blijft voor de laatvliegers, de kolonie gewone dwergvleermuizen en solitaire dieren van de drie soorten. Daarnaast blijven de maatregelen uit het Activiteitenplan gelden om bestaande verblijfplaatsen zo veel mogelijk te behouden, verstoring te voorkomen en nieuwe verblijfplaatsen te creëren ter mitigatie en als PLUS (extra).

In bijlage 5 bij dit besluit zijn de permanente alternatieve verblijfplaatsen weergegeven per gebouw. Aanvullend op het Activiteitenplan zijn 4 permanente kasten voor laatvlieger t.b.v. gebouw Lokhorst en 4 permanente kasten voor gewone dwergvleermuis t.b.v. gebouw Beukenhorst opgenomen, aangezien er niet meer van binnenuit geïsoleerd wordt en daarmee de verblijfplaats van een laatvlieger en de verblijfplaats van een gewone dwergvleermuis in het dak verloren gaat. Tegelijkertijd zijn ook de permanente kasten, die alvast vooraf aan de werkzaamheden in de kerk ingebouwd worden opgenomen in de bijlage.

Zonneheuvel en energiegebouw

Vanwege de potentiële aanwezigheid van laatvlieger, gewone en ruige dwergvleermuis te voorkomen is op voorhand een schatting gemaakt van het aantal benodigde tijdelijke vleermuiskasten en zijn op 28 januari 2022 zestien enkellaags vleermuiskasten geplaatst aan bomen, op de locaties zoals weergegeven in bijlage 4 bij dit besluit.

De resultaten van het vervolgonderzoek naar vleermuizen in 2022 van de gebouwen 'Zonneheuvel' en 'energiegebouw' dienen te worden afgewacht. Tot die tijd mogen de werkzaamheden aan deze gebouwen niet aanvangen. Indien uit het vervolgonderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn, dient een aanvulling op de ontheffing te worden aangevraagd. Ook dan geldt dat de werkzaamheden nog niet mogen aanvangen zolang er nog geen ontheffing is verleend.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Zorgplicht

Voor de soorten waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden

getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

E. Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

In het bijzonder willen wij u wijzen op Hoofdstuk 2 'Natura 2000-gebieden' van de Wet natuurbescherming op grond waarvan regels zijn gesteld met betrekking tot stikstofdepositie veroorzaakt door plannen en projecten.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de [REDACTED] via 088-102 13 00 of [\[REDACTED\]@odnhn.nl](mailto:[REDACTED]@odnhn.nl). Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

[REDACTED]-Holland,

leefomgeving
d Noord (OD NHN)

Bijlagen:

- Bijlage 1: planlocatie en werkzaamheden
- Bijlage 2: ontwerp
- Bijlage 3: huidige verblijfplaatsen
- Bijlage 4: tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen
- Bijlage 5: permanente alternatieve verblijfplaatsen
- Bijlage 6: factsheet laatvlieger zoogdiervereniging

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

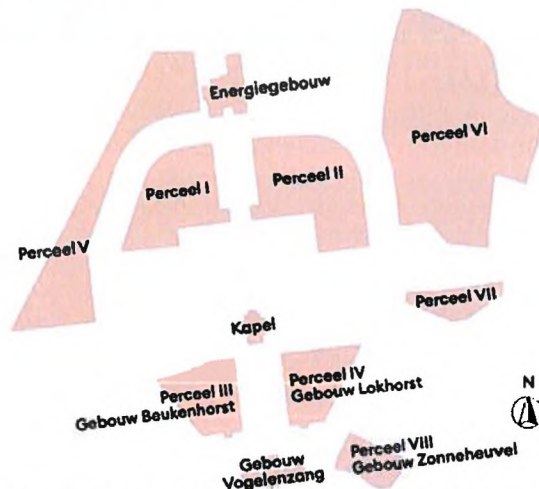
- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt ook digitaal een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland. Kijkt u daarvoor op: https://www.noord-holland.nl/Loket/Bezwaar_en_klachten. Voor het indienen van een digitaal bezwaarschrift moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage 1: planlocatie en werkzaamheden

Abbeelding 1: te ontwikkelen percelen op Park Vogelenzang (bron: Mulderblauw, okt 2021)

NB: De ontwikkelingen in perceel V, VI en VII behoren niet tot deze ontheffingaanvraag

Sloop van de volgende niet-monumentale gebouwen:

- Perceel I: Dienstencentrum aan de Rijksstraatweg 113k en
- Perceel II: Westerpoort Ouderen / Eikendonck aan de Rijksstraatweg 113e.

Werkzaamheden:

- sloop van de bestaande gebouwen;
- bouw van twee appartementengebouwen met half-verdiepte parkeerkelder;

Transformatie van de volgende monumentale gebouwen:

- Perceel III: gebouw Beukenhorst aan de Rijksstraatweg 113f;
- Perceel IV: gebouw Lokhorst aan de Rijksstraatweg 113d en de;
- Gebouw Vogelenzang aan de Rijksstraatweg 113 (zie foto voorkant);
- Kapel aan de Rijksstraatweg 113g.

Werkzaamheden:

- isolatie daken aan de binnenzijde;
- isolatie gevels aan de binnenzijde;
- creëren extra daklichten, dakkapellen en dakramen;
- herstelwerkzaamheden rond bestaande dakkapellen en dakramen;
- herstelwerkzaamheden rond schoorstenen, daklijsten, dakpannen;
- herstelwerkzaamheden van kozijnen, regenwaterafvoer en dakgoten;
- vervangen ramen door beter isolerend glas;
- schilderwerkzaamheden aan de buitenzijde;
- Kleine gevel- en dakdoorvoeren ten behoeve van installaties als centrale verwarming, ventilatie, telefonie, internetvoorzieningen, bliksemafleiding en dergelijke;
- Renovatiewerkzaamheden binnen, waaronder ook op de zolders en in de kelders;

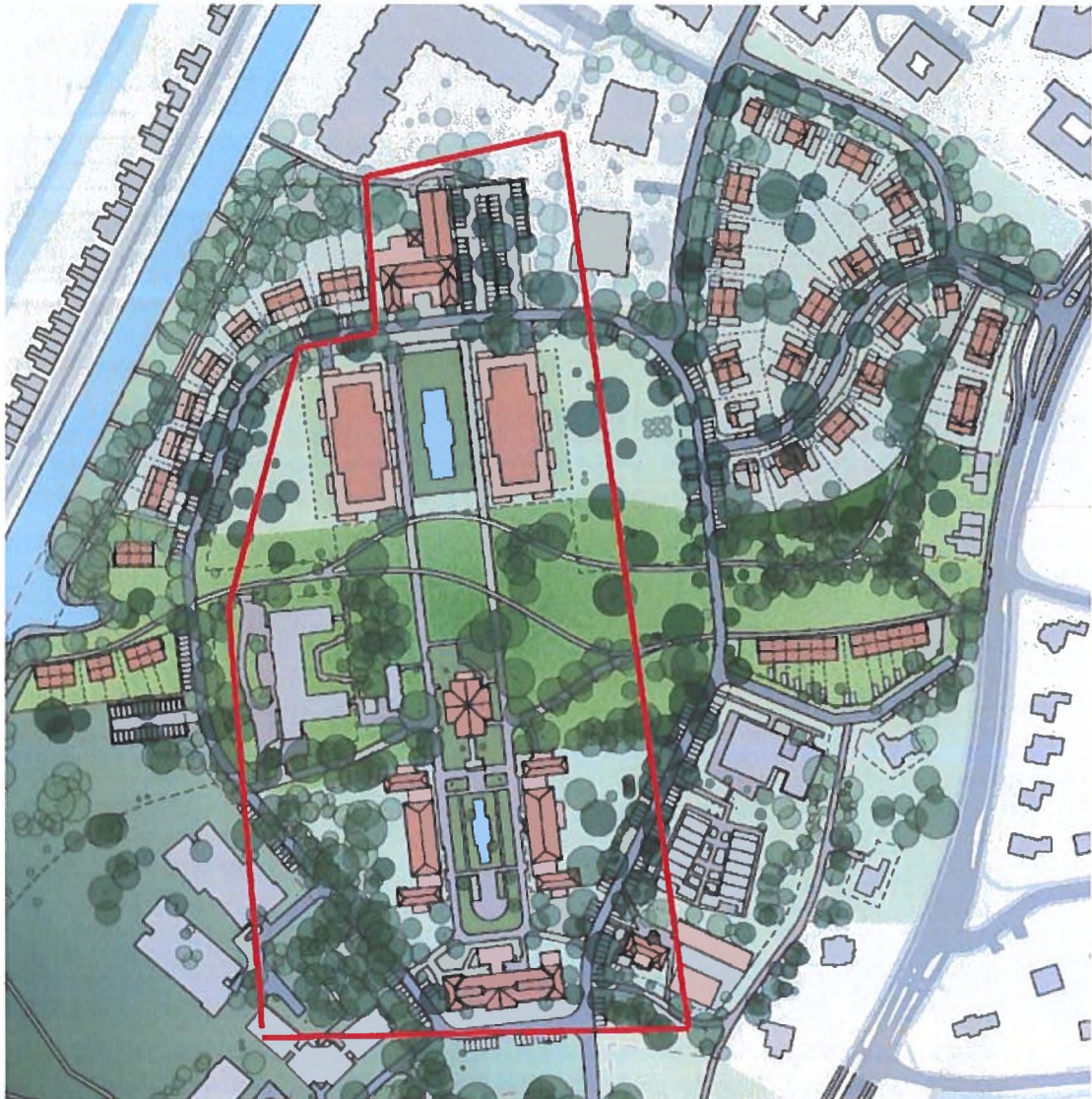
Twee extra gebouwen die getransformeerd worden:

- Perceel VIII: Gebouw Zonneheuvel aan de Rijksstraatweg 113a;
- Energiegebouw en watertoren aan de Rijksstraatweg 113i;

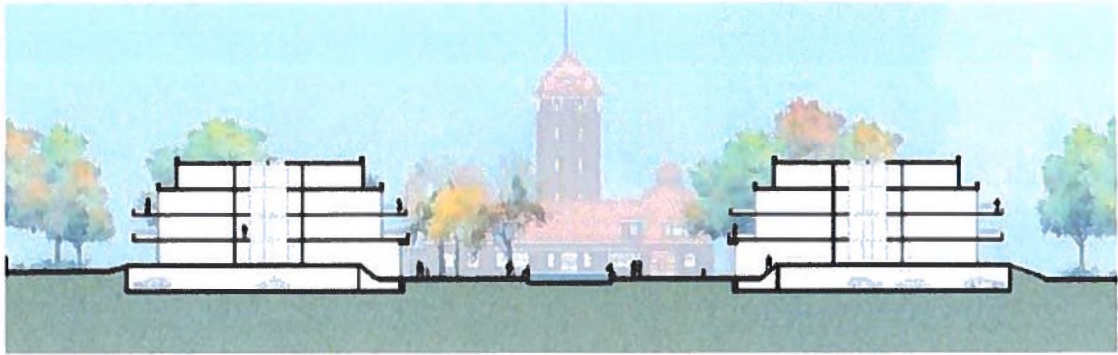
Werkzaamheden:

- Sloop niet monumentale aanbouw van het energiegebouw;
- Isolatie daken aan de binnenzijde;
- Isolatie gevels aan de binnenzijde;
- Creëren extra daklichten, dakkapellen en dakramen;
- Herstelwerkzaamheden rond bestaande dakkapellen en dakramen;
- Herstelwerkzaamheden rond schoorstenen, daklijsten, dakpannen;
- Herstelwerkzaamheden van kozijnen, regenwaterafvoer en dakgoten;
- Vervangen ramen door beter isolerend glas;
- Schilderwerkzaamheden aan de buitenzijde;
- Kleine gevel- en dakdoorvoeren ten behoeve van installaties als centrale verwarming, ventilatie, telefonie, internetvoorzieningen, bliksemafleiding en dergelijke;
- Renovatiewerkzaamheden binnen, waaronder ook op de zolders en in de kelders;

Bijlage 2: ontwerp

afbeelding 12: ontwerp park Vogelenzang, waarvan deze ontheffingaanvraag ingaat op de **rood omkaderde** percelen (Bron: Mulderblauw architecten, oktober 2021).

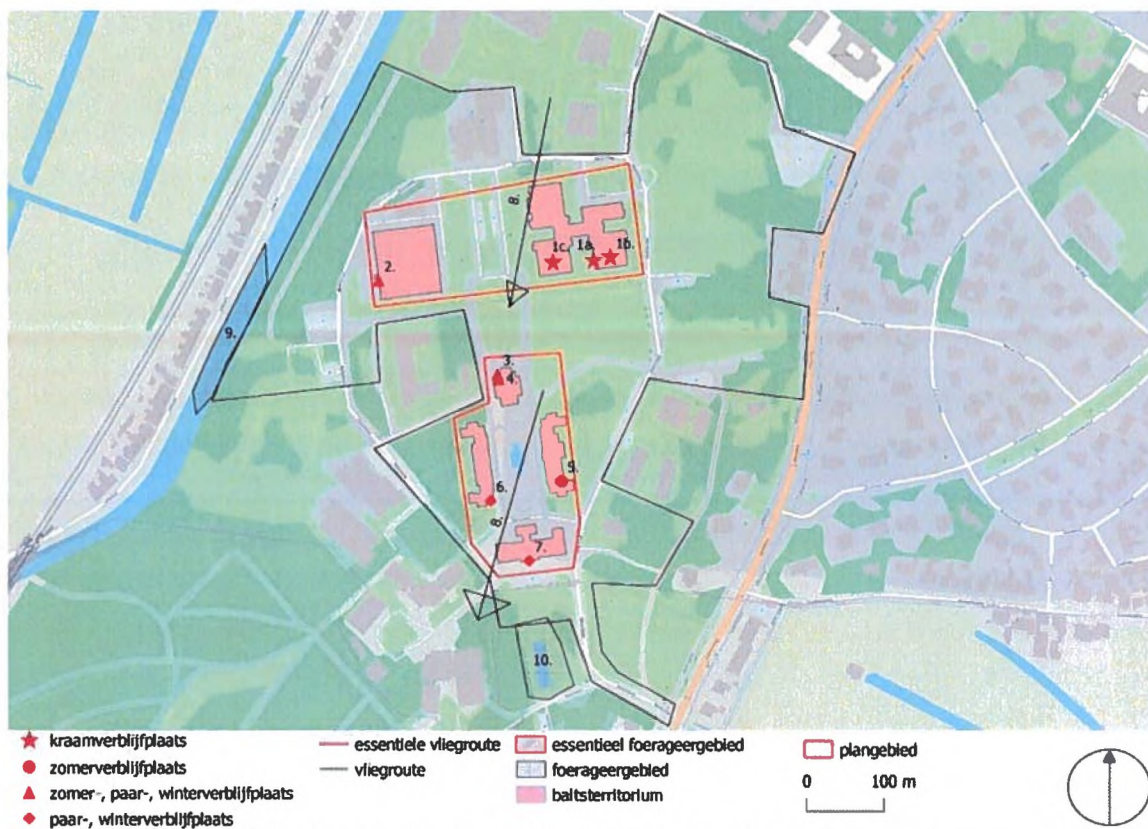

Afbeelding 13: Perceel I en II – nieuwbouw appartementen doorsnede en plattegrond

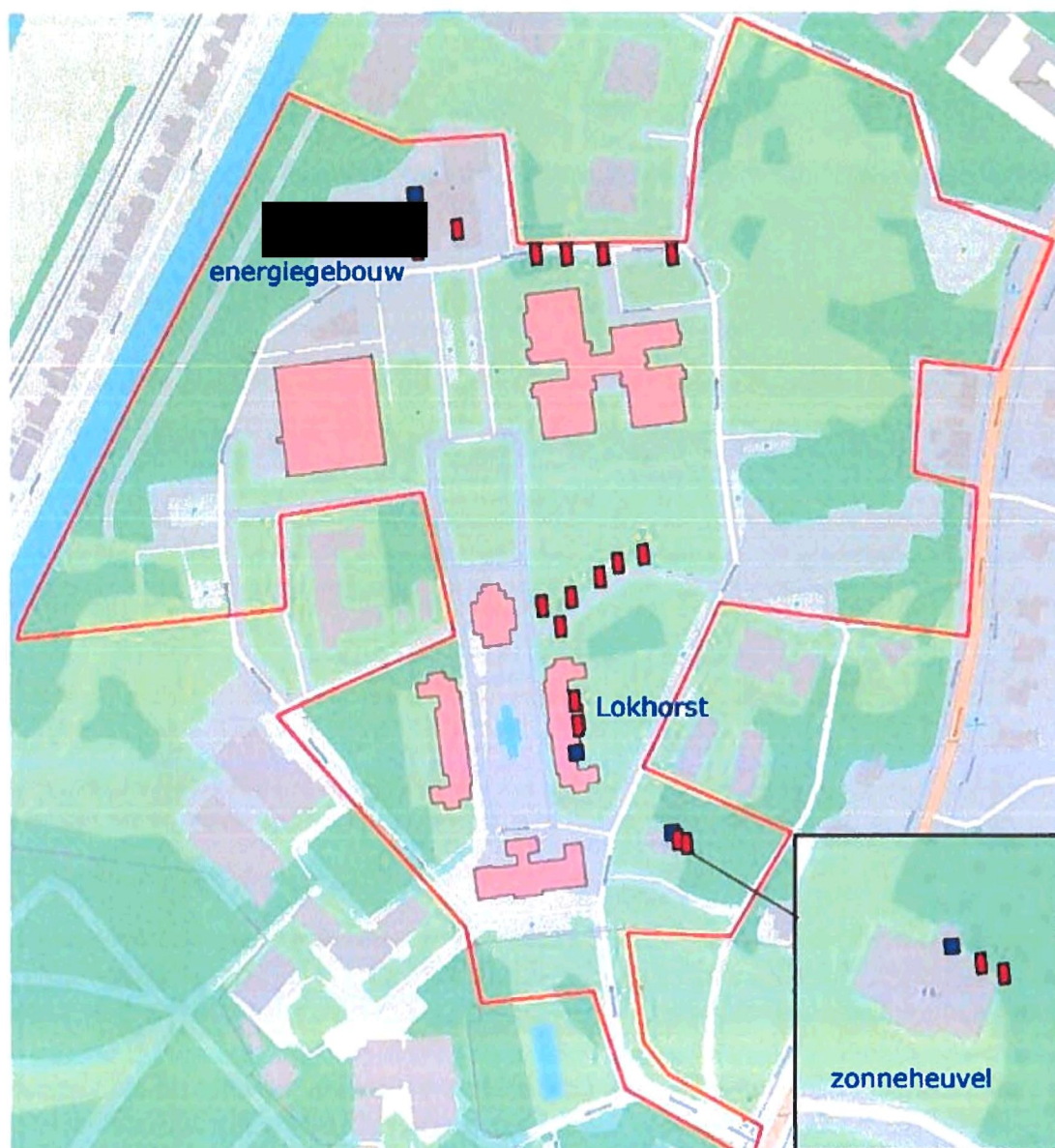
Afbeelding 14: Perceel I – nieuwbouw appartementen aanzicht

Bijlage 3: huidige verblijfplaatsen

Afbeelding 2: verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van vleermuizen op de hele onderzochte planlocatie. Bron kaartondergrond: OpenStreetMaps.

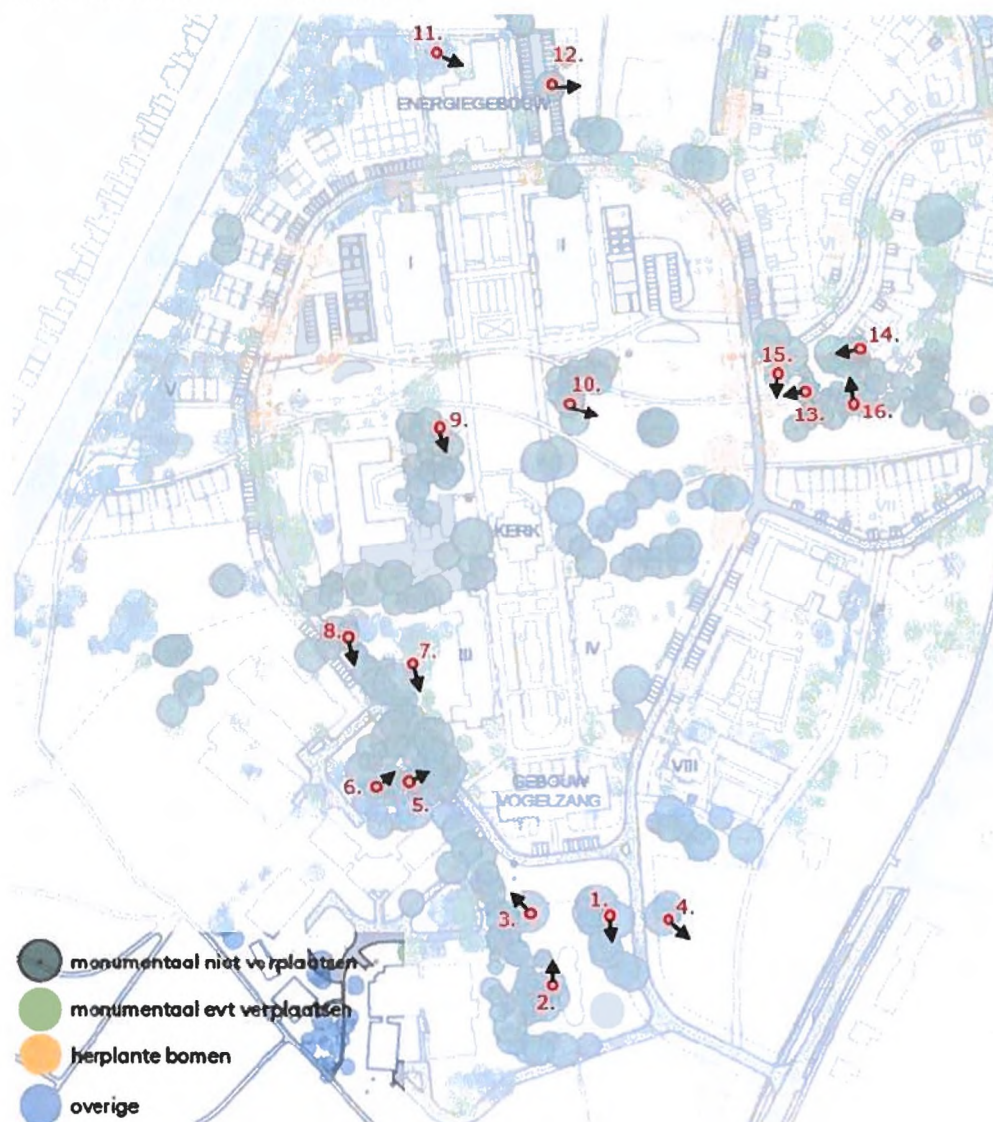
Bijlage 4: tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

Afbeelding 3: locaties van de tijdelijke kraamkasten blauwe vierkanten en enkelelaags vleermuiskasten (rode rechthoeken), bron: OpenStreetMaps, 2021.

(geplaatst 17 juni 2021)

tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

(geplaatst 28 januari 2022)

Bijlage 5: permanente alternatieve verblijfplaatsen

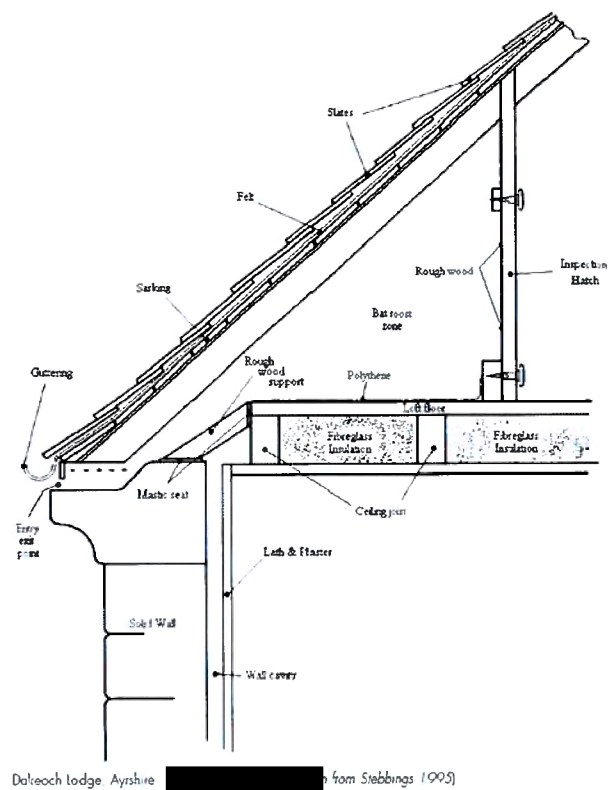
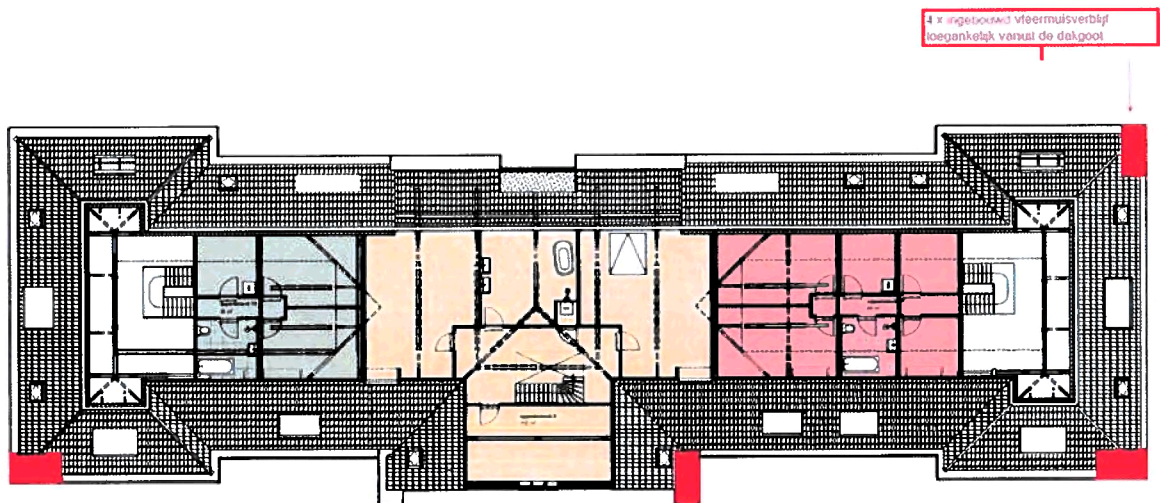
Gebouw	Permanente kasten	Extra permanente kasten (PLUS)
Twee te slopen gebouwen: nieuwbouw appartementen		
Eikenhorst Appartementengebouw 1	4 enkellaags kasten voor gewone dwergvleermuis (bijlage 1)	
	2 kraamkasten voor gewone dwergvleermuis (bijlage 1) en 2 worden alvast in de kerk ingebouwd	
Eikenhorst Appartementengebouw 2		4 kraamkasten voor gewone dwergvleermuis (bijlage 1)
Gebouw	Permanente kasten	Extra permanente kasten (PLUS)
Vier te transformeren gebouwen:		
Gebouw Vogelenzang	1 te behouden verblijfplaats voor ruige dwergvleermuis*	4 enkellaags kasten voor dwergvleermuizen (bijlage 2)
Gebouw Beukenhorst	4 enkellaags kasten voor gewone dwergvleermuis (zoals in bijlage 2)	4 enkellaags kasten voor dwergvleermuizen
Gebouw Lokhorst	kasten voor laatvlieger: zie kerk	4 enkellaags kasten voor laatvlieger, waarvan 1 bij de locatie van de huidige verblijfplaats
Kerk	2 te behouden verblijfplaatsen voor gewone en ruige dwergvleermuis en tevens behoud en rekening houdend met gebruik van de kerk door de kraamkolonie*	
	4 enkellaags kasten voor laatvlieger (t.b.v. gebouw Lokhorst alvast ingebouwd vooraf aan werkzaamheden)	
	2 kraamkasten gewone dwergvleermuis (t.b.v. gebouw Eikenhorst alvast ingebouwd vooraf aan werkzaamheden)	
Twee extra gebouwen (gebouw Zonneheuvel en Energiegebouw):		
Gebouw zonneheuvel	4 enkellaags kasten voor dwergvleermuizen / laatvlieger**	2 enkellaags kasten voor dwergvleermuizen
Energiegebouw	4 enkellaags kasten voor dwergvleermuizen / laatvlieger**	2 enkellaags kasten voor laatvlieger

* zoals in paragraaf 4.4 van het Activiteitenplan gesteld wordt, dient elke verblijfplaats die ter plaatse niet behouden kan worden vervangen te worden door 4 aanvullend in te bouwen permanente verblijfplaatsen.

** afhankelijk van het resultaat uit het vleermuisonderzoek, maar de PLUS wordt in ieder geval gerealiseerd.

Afbeelding 2: Gevelaanzicht inbouwen permanente kasten in appartementencomplexen Eikenhorst (bron: Mulderblauw architecten)

Bijlage 6: Factsheet zoogdiervereniging

Inrichting	Beheer	
 Freemotien	• Laatvliegers zijn nog zelden in inbouwstenen of vleermuiskasten aangetroffen. • Gebruik bij het aanbieden van nieuwe verblijfplaatsen de volgende uitgangspunten: - Warme locaties, met toegang tot koele delen. - Spleetvormige ruimten (25-30 mm). - Opening minimaal 4 m boven de grond. • Bied meerdere, in microklimaat variërende, verblijfplaatsen aan.	• Stem bij het aanbieden van een vervangende verblijfplaats de omvang, locatie, toegang en het microklimaat af op de oorspronkelijke verblijfplaats. • Monitor gebruik en omstandigheden nauwkeurig.
 Bat in vlieg i Zie ook maatregelenfactsheet: • Nieuwbouw • Na-isolatie • Groenstructuren • Stadsbomen en parken • Bedrijventerrein	• Laatvliegers zijn gespecialiseerd in kevers en nachtvlinders. Binnen 15 km dient voldoende kleinschalig en insectenrijk landschap te zijn. • Plant inheemse bomen, struiken en bloemen en leg dood houtstapels aan. • Waar grote grazers zijn, jagen vaak laatvliegers. • Kraamkolonies gedijen het best nabij een vijver. • Creëer verblijfplaatsen en foerageergebieden vliegroutes met voldoende duisternis en opgaande begroeiing	• Gebruik geen of zo min mogelijk pesticiden en herbiciden. • Zorg voor een structuur met een mengeling van weilandjes, lanen, bossen, tuinen. • Laat wateroppervlak van vijvers niet volledig dichtgroeien. • Let bij kap- en snoeiwerkzaamheden op behoud van vliegroutes.
	• Voorkom verlichting bij kraamverblijfplaatsen. • Wees terughoudend met verlichting op vliegroutes en in foerageergebieden.	• Vermijd bij de aanleg van verlichting en de transitie naar LED een onnodige toename van verlichtingspunten en vleermuisonvriendelijk licht.

